

Karta opisu zajęć (syllabus)

Nazwa kierunku studiów	Zielona urbanistyka
Nazwa modułu, także nazwa w języku angielskim	Ochrona i waloryzacja szaty roślinnej w założeniach historycznych <i>Conservation and valorization of plant cover in historic landscapes</i>
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu	fakultatywny
Poziom studiów	drugiego stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów dla kierunku	I
Semestr dla kierunku	1
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/niekontaktowe	3 (1,28/1,72)
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za moduł	dr hab. inż. arch. kraj. Margot Dudkiewicz-Pietrzyk
Jednostka oferująca moduł	Katedra Architektury Krajobrazu
Cel modułu	Zapoznanie studentów z metodami ochrony, waloryzacji i zrównoważonego zarządzania szatą roślinną w historycznych założeniach przestrzennych, ze szczególnym uwzględnieniem jej roli w krajobrazie miasta. W ramach zajęć omawiane będą zagadnienia dotyczące znaczenia zieleni historycznej tj. zabytkowe aleje, parki, zieleń przykościelna i sepulkralna — jako elementów dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego oraz istotnych komponentów zielonej infrastruktury. Moduł kładzie nacisk na praktyczne umiejętności identyfikacji, opisu oraz oceny zasobów zieleni historycznej w kontekście odnowy miasta, planowania krajobrazu i zrównoważonego rozwoju lokalnego. Szczególna uwaga zostanie poświęcona roli zieleni w adaptacji do zmian klimatu, integracji z błękitno-zieloną infrastrukturą oraz kształtowaniu spójnej i tożsamościowej przestrzeni publicznej. Studenci zostaną przygotowani do opracowywania projektów ochrony i rewitalizacji szaty roślinnej w historycznych układach przestrzennych, z uwzględnieniem współczesnych wyzwań zielonej urbanistyki.
Efekty uczenia się dla modułu to opis zasobu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych,	Wiedza:
	W1. Zna zasady doboru i kształtowania szaty roślinnej w założeniach historycznych oraz rozumie jej znaczenie w kontekście zielonej urbanistyki, ochrony dziedzictwa

które student osiągnie po zrealizowaniu zajęć.	kulturowo-przyrodniczego i planowania zrównoważonego rozwoju.
	W2. Zna zasady tworzenia planów gospodarki drzewostanem w kontekście historycznych założeń przestrzennych oraz rozumie ich znaczenie dla ochrony dziedzictwa i realizacji celów zielonej urbanistyki.
	W3. Potrafi dobierać gatunki roślin do warunków siedliskowych i funkcjonalnych z uwzględnieniem zasad zielonej urbanistyki, odporności na stresy środowiskowe i wspierania bioróżnorodności.
	Umiejętności:
	U1. Potrafi diagnozować stan drzew-weteranów oraz formułować zalecenia dotyczące ich pielęgnacji i zachowania w kontekście zrównoważonego gospodarowania zielenią.
	U2. Zna metody inwentaryzacji szaty roślinnej w założeniach historycznych oraz rozumie ich znaczenie w kontekście ochrony dziedzictwa krajobrazowego i współczesnych strategii zielonego rozwoju.
	U3. Potrafi opracować program pielęgnacji drzew, krzewów i innych form zieleni z uwzględnieniem ich stanu, siedliska oraz funkcji ekologicznych i społecznych w przestrzeni historycznej.
	Kompetencje społeczne:
	K1. Student rozumie wartość dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego związanego z historycznymi założeniami zieleni oraz wykazuje odpowiedzialność za jego ochronę i racjonalne kształtowanie w procesie planowania przestrzennego.
	K2. Wykazuje gotowość do współpracy z konserwatorami zabytków, specjalistami ds. zieleni, lokalnymi społecznościami i innymi interesariuszami w procesie ochrony i waloryzacji historycznych przestrzeni zielonych.
	K3. Student jest wrażliwy na zagrożenia związane z utratą wartości historycznych i przyrodniczych terenów zieleni i gotów do podejmowania działań na rzecz ich trwałego zachowania oraz integracji z nowoczesną strukturą urbanistyczną.
Odniesienie modułowych efektów uczenia się do kierunkowych efektów uczenia się	W1 - ZU_W02, W03, W04 W2 - ZU_W02, W03, W04 W3 - ZU_W02, W03, W04 U1 - ZU_U04, ZU_U06, ZU_U07 U2 - ZU_U04, ZU_U06, ZU_U07 U3 - ZU_U04, ZU_U06, ZU_U07 K1 - ZU_K02, ZU_K03 K2 - ZU_K02, ZU_K03, ZU_K04 K3 - ZU_K02, ZU_K03
Odniesienie modułowych efektów uczenia się do efektów inżynierskich (jeżeli dotyczy)	W1 - InzZU_W01, InzZU_W02 W2 - InzZU_W03 W3 - InzZU_W03 U1 - InzZU_W01 U2 - InzZU_W04, InzZU_K07

	U3 – InzZU W04, InzZU K07
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość podstawowych zagadnień z dendrologii, roślin ozdobnych oraz projektowania urbanistycznego i architektonicznego.
Treści programowe modułu	<p>Celem modułu jest przekazanie wiedzy i rozwijanie umiejętności w zakresie ochrony, oceny i zrównoważonego zarządzania szatą roślinną w historycznych założeniach parkowych i ogrodowych, z uwzględnieniem aktualnych standardów zielonej urbanistyki. Szczególny nacisk położony jest na rozumienie wartości przyrodniczej, krajobrazowej i kulturowej drzewostanów zabytkowych oraz na stosowanie narzędzi diagnostycznych i planistycznych wspierających trwałość i wielofunkcyjność zielonej infrastruktury. Studenci nabędą kompetencje niezbędne do prowadzenia działań pielęgnacyjnych, diagnostycznych i projektowych, które służą ochronie dziedzictwa oraz adaptacji przestrzeni do wyzwań klimatycznych i społecznych. Prawne i planistyczne instrumenty ochrony szaty roślinnej w Polsce – w kontekście dziedzictwa kulturowego i zielonej urbanistyki. Zasady kształtowania i doboru gatunkowego szaty roślinnej w historycznych układach przestrzennych z uwzględnieniem bioróżnorodności, klimatu lokalnego i estetyki krajobrazu. Analiza materiałów źródłowych: archiwalne plany, inwentaryzacje, ikonografia historyczna. Ocena struktury i stanu zachowania drzewostanu zabytkowego jako elementu trwałej zielonej infrastruktury. Zastosowanie metod diagnostycznych (tomografia dźwiękowa i elektryczna) w ocenie kondycji drzew weteranów i pomnikowych. Metody oceny wieku drzew i ich znaczenie w kontekście ochrony zasobów przyrodniczo-kulturowych. Operat gospodarki drzewostanem jako narzędzie planowania i ochrony zieleni historycznej. Znaczenie mikoryzy i biologicznych zależności w ochronie i odbudowie zdrowia roślin. Choroby kory i drewna drzew parkowych – diagnoza i przeciwdziałanie w duchu zrównoważonego zarządzania. Praktyczne metody pielęgnacji zieleni: cięcia, leczenie ran, stabilizacja, studia przypadków. Zabiegi pielęgnacyjne na trawnikach i rabatach w parkach zabytkowych – aspekty estetyczne i ekologiczne.</p>
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bogdanowski J. 2000. Polskie ogrody ozdobne. Historia i problemy rewaloryzacji. Wyd. Arkady, Warszawa 2. Majdecki L. 1980– 1986. Tabele wiekowe drzew. RkpS, Oddział Architektury Krajobrazu SGGW, Warszawa 3. Majdecki L. 1993. Ochrona i konserwacja zabytkowych założen ogrodowych. PWN, Warszawa 4. Majdecki L. 2007, 2009. Historia ogrodów. Tom I i II. PWN, Warszawa 5. Zachariasz A. 2006: Zieleń jako współczesny czynnik miastotwórczy ze szczególnym uwzględnieniem roli parków publicznych, Kraków 2006. 6. Kurier Konserwatorski – czasopismo

	<p>7. Ochrona Zabytków – czasopismo</p> <p>8. Zin W. 1970. Piękno niedostrzegane, Wydawnictwo Arkady</p> <p>9. Zin W. 1974. Piękno utracone, Wydawnictwo Arkady</p> <p>10. European ICOMOS-IFLA. 1982. Karta Florencka – Międzynarodowa Karta Ochrony Ogródów Historycznych (dostęp online)</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>1. Dudkiewicz M. 2019. Application of PiCUS® Sonic Tomograph 3 in studies on the cultural heritage of the Lublin region – restoration of the Eastern Orthodox church of the Dormition of the Blessed Virgin Mary in Uhrusk/ Zastosowanie PiCUS® Sonic Tomograph 3 w badaniach dziedzictwa Lubelszczyzny – rewaloryzacja cerkwi pw. Zaśnięcia Najświętszej Maryi Panny w Uhrusku. <i>Annals of Warsaw University of Life Sciences, Horticulture and Landscape Architecture</i> 40: 3–14</p> <p>2. Dudkiewicz M., Dąbski M. 2012. Historia architektury rezydencjonalnej Lubelszczyzny i towarzysząca jej zielen komponowana w świetle dawnych wydawnictw. <i>Acta Scientiarum Polonorum, Formatio Circumiectus</i> 11 (4): 29–38</p> <p>3. Dudkiewicz M., Durlak W. 2021. Sustainable management of very large trees with the use of acoustic tomography / Zrównoważone zarządzanie bardzo dużymi drzewami z wykorzystaniem tomografii akustycznej <i>Sustainability</i> 13 (21): 12315</p> <p>4. Dudkiewicz M., Durlak W. 2021. Sonic Tomograph as a Tool Supporting the Sustainable Management of Historical Greenery of the UMCS Botanical Garden in Lublin / Tomograf dźwiękowy jako narzędzie wspierające zrównoważone zarządzanie zielenią historyczną Ogródu Botanicznego UMCS w Lublinie. <i>Sustainability</i> 13(16):9451</p> <p>5. Zachariasz A. 2007. Zabytkowe parki i ogrody publiczne we współczesnym krajobrazie – problemy rewaloryzacji, w: <i>Przyroda i Miasto</i>, T. X, cz. I, red. J. Rylke, Warszawa, s. 328-354.</p>
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład z dyskusją, omówienie „dobrych praktyk”, ćwiczenia audytoryjne, audytoryjne i terenowe, samokształcenie poprzez czytanie zalecanej literatury, realizacja projektów oraz konsultacje
Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	<p>W1,2,3 – kolokwium i zaliczenie pisemne</p> <p>U1,2,3 – prace projektowe</p> <p>K1,2,3 – aktywność i zaangażowanie studenta na zajęciach</p> <p>Dziennik prowadzącego</p>

Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową	Ocena z zaliczenia pisemnego w formie pytań problemowych 50%. Ocena projektów studenckich wykonanych w trakcie zajęć 50%.																																				
Bilans punktów ECTS	<table><tr><td>Forma zajęć</td><td>Liczba godzin kontaktowych</td><td>Punkty ECTS</td></tr><tr><td>Wykłady</td><td>15</td><td>0,60</td></tr><tr><td>Ćwiczenia</td><td>15</td><td>0,60</td></tr><tr><td>Konsultacje</td><td>2</td><td>0,08</td></tr><tr><td>Łącznie kontaktowe</td><td>32</td><td>1,28</td></tr><tr><td colspan="3">Liczba godzin niekontaktowych</td></tr><tr><td>Przygotowanie do ćwiczeń</td><td>10</td><td>0,40</td></tr><tr><td>Przygotowanie do zaliczenia pisemnego</td><td>10</td><td>0,40</td></tr><tr><td>Studiowanie literatury</td><td>10</td><td>0,40</td></tr><tr><td>Przygotowanie projektu lub in.</td><td>13</td><td>0,52</td></tr><tr><td>Łącznie niekontaktowe</td><td>43</td><td>1,72</td></tr><tr><td>Razem punkty ECTS</td><td>75</td><td>3</td></tr></table>	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych	Punkty ECTS	Wykłady	15	0,60	Ćwiczenia	15	0,60	Konsultacje	2	0,08	Łącznie kontaktowe	32	1,28	Liczba godzin niekontaktowych			Przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40	Przygotowanie do zaliczenia pisemnego	10	0,40	Studiowanie literatury	10	0,40	Przygotowanie projektu lub in.	13	0,52	Łącznie niekontaktowe	43	1,72	Razem punkty ECTS	75	3
Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych	Punkty ECTS																																			
Wykłady	15	0,60																																			
Ćwiczenia	15	0,60																																			
Konsultacje	2	0,08																																			
Łącznie kontaktowe	32	1,28																																			
Liczba godzin niekontaktowych																																					
Przygotowanie do ćwiczeń	10	0,40																																			
Przygotowanie do zaliczenia pisemnego	10	0,40																																			
Studiowanie literatury	10	0,40																																			
Przygotowanie projektu lub in.	13	0,52																																			
Łącznie niekontaktowe	43	1,72																																			
Razem punkty ECTS	75	3																																			
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	<u>Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:</u> - udział w wykładach – 15godz., - udział w zajęciach audytoryjnych, laboratoryjnych i terenowych - 15 godz., - konsultacje – 2 godz. Łącznie 32 godz., co odpowiada 1,28 pkt ECTS																																				